

Zadovoljstvo z učiteljskim poklicem v regijah z narodnimi manjšinami v Sloveniji, pred, med in po pandemiji covid-19

Andreja Kozmus

*Univerza v Mariboru
andreja.kozmus@um.si*

Mateja Pšunder

*Univerza v Mariboru
mateja.psender@um.si*

Zadovoljstvo učiteljev z učiteljskim poklicem je eden izmed pomembnih napovednikov učiteljeve uspešnosti. V prispevku nas zanima zadovoljstvo učiteljev s poklicem, še posebej v času velikih sprememb med pandemijo covid-19 in po njej, ter kaj se iz tega lahko naučimo za prihodnost. Osredotočili smo se na stališča 110 osnovnošolskih in srednješolskih učiteljev, ki poučujejo v občinah obalno-kraške in pomurske statistične regije, kjer prebivajo pripadniki italijanske in madžarske manjšine v Sloveniji. Predpostavljali smo, da so učitelji, ki v teh regijah poučujejo v šolah na narodno mešanih območjih, bolj obremenjeni z vidika medkulturne in jezikovne različnosti ter posledično manj zadovoljni s poklicem kot učitelji, ki poučujejo v šolah izven teh območij. Raziskava je pokazala, da med učitelji ne obstajajo statistično značilne razlike v stališčih do zadovoljstva z učiteljskim poklicem, do vpliva pandemije covid-19 na učiteljski poklic in v tem, kako pogosto danes zaznavajo posamezne težave pri učencih/dijakih v primerjavi s stanjem pred pandemijo covid-19. Na koncu smo, na podlagi pridobljenih rezultatov, podali predloge, kako izboljšati zadovoljstvo z učiteljskim poklicem.

Ključne besede: zadovoljstvo s poklicem, učiteljski poklic, covid-19, italijanska in madžarska manjšina v Sloveniji

Uvod

O poteku vzgojno-izobraževalnega procesa na daljavo, v času pandemije covid-19 v Sloveniji, je bilo že veliko napisanega. Pozornost je bila namenjena zlasti temu, kako je v tem času potekal vzgojno-izobraževalni proces in s kakšnimi težavami so se soočali posamezni akterji slednjega (npr. Kalin, Skubic Ermenc in Mažgon 2021; Mrvar Gregorčič idr. 2021; Krajnc idr. 2020; Oblak Črnič 2020). Zaznali smo primanjkljaj raziskav o tem, kako so v tem času

svoj poklic doživljali učitelji, ki svoje delo opravljajo v regijah z italijansko in madžarsko narodno manjšino v Sloveniji.

Norina Bogatec, Sara Brezigar in Maja Mezgec (2021) ugotavljajo, da je izvedba pouka na daljavo poglobila težave, s katerimi so se šole na območju slovenske manjšine v Italiji ubadale že dlje časa, kot so npr. težave na področju jezika in vključevanja neslovensko govorečih otrok ter staršev. Predpostavljali smo, da so se s podobnimi izzivi soočali tudi učitelji na območjih madžarske in italijanske manjšine v Sloveniji. Takšno stanje bi lahko prispevalo k njihovi večji obremenjenosti in posledično manjšemu zadovoljstvu s svojim poklicem.

Na osnovi navedenega smo se odločili, da preučimo doživljanje učiteljskega poklica v času pandemije covid-19 in po njej med učitelji v regijah z italijansko ter madžarsko narodno manjšino. Posebej nas je zanimalo, ali se stališča do zadovoljstva z učiteljskim poklicem in o vplivu pandemije covid-19 na učiteljski poklic razlikujejo med učitelji, ki v teh regijah poučujejo v šolah na narodno mešanih območjih, in tistimi, ki poučujejo v šolah izven teh območij. Raziskali smo tudi, ali učitelji obeh skupin danes, po pandemiji covid-19, pri učencih/dijakih¹ zaznavajo podobne težave.

Zadovoljstvo učiteljev z učiteljskim poklicem

Zadovoljstvo učiteljev z učiteljskim poklicem je eden izmed pomembnih napovednikov učiteljeve uspešnosti (Moretti 2012) in je odvisno od različnih dejavnikov. Kohont in Svetlik (2021) dejavnike zadovoljstva učiteljev z lastnim poklicem razdelita na: vsebino dela (učenje in strokovna rast), samostojnost pri delu (avtonomija pri delu), plačo, dodatke in ugodnosti, vodenje in organizacijo dela, odnos pri delu (komunikacija) in delovne razmere. Herzberg, Mausner in Barbara Bloch Snyderman (1959) so vse motivacijske dejavnike razdelili med higienike in motivatorje. Medtem ko higieniki odpravljajo neprijetnosti in k delu spodbujajo le do določene mere, so motivatorji tisti, ki pripomorejo k zavzetejšemu delu.

Zadovoljstvo in kakovost učiteljevega dela pomembno vplivata na uspeh ter visoke dosežke učencev (Chetty, Friedman in Rockoff 2014). Baron (2022) je npr. pokazal, da povečanje proračuna v šolah za plače učiteljev, njihovo usposabljanje in zagotavljanje podpornih storitev, kot so svetovalne službe in tudi manjše število učencev v razredu, vpliva na dvig dosežkov učencev, upad stopnje njihovega osipa in dvig ravni nadaljevanja šolanja, medtem ko

¹ Termin učenci/dijaki v prispevku uporabljamo za oba spola, torej za učence in učenke ter dijake in dijakinje.

investicijski izdatki za zgradbe, opremo in prenovo skoraj nimajo vpliva na uspeh učencev. Tina Vršnik Perše idr. (2020) so pokazale, da imajo v procesu poučevanja tudi socialne, čustvene in medkulturne kompetence učiteljev velik pomen za njihovo blagostanje ter tudi za celostni razvoj učencev – prinašajo višje učne dosežke, prosocialna prepričanja in vedenja ter manj vedenjskih težav.

Vpliv pandemije covid-19 na zadovoljstvo učiteljev s poklicem

Svetovna zdravstvena organizacija je marca 2020 razglasila pandemijo covid-19. Aprila 2020 je sledilo zaprtje vzgojno-izobraževalnih ustanov in šole so skoraj čez noč pričele z izvajanjem pouka na daljavo, kar je močno spremenilo življenje vseh akterjev vzgojno-izobraževalnega procesa (Sahin in Shelley 2020). Učitelji in njihov hiter odziv so v mnogih primerih predstavljali varovalni dejavnik za stiske staršev ter otrok. Dejavnike, ki so vplivali na uspešnost poučevanja na daljavo, lahko na splošno razdelimo na kompetence učiteljev za izvajanje pouka na daljavo, ustrezno infrastrukturo in tehnologijo za poučevanje na daljavo ter sodelovanje oz. aktivnost učencev pri učenju na daljavo (Munoz-Najar idr. 2021; Bogatec, Brezigar in Mezgec 2021).

Učitelji so v času pandemije občutili tesnobo, ne samo zaradi nizke stopnje samoučinkovitosti v povezavi z informacijsko-komunikacijsko tehnologijo (IKT), temveč zaradi nenehnega ukvarjanja s slednjo (Salanova, Liorens in Cifre 2013; Dong idr. 2019). Jana Kalin, Klara Skubic Ermenc in Jasna Mažgon (2021) so v raziskavi ugotovile, da se je zaradi epidemije spremenil pogled staršev na učitelje. Tudi Olga Graumann (2020) je ugotovila, da starši sedaj bolj spoštujejo delo učiteljev. Katarina Vinšek (2020) pa je o izvajanju pouka na daljavo zapisala, da je ob začetku pandemije covid-19 najprej vladalo veliko začudenje, nato veselje in na koncu nelagodje s paniko. Vse te spremenjene okoliščine v času pandemije so pomembno zaznamovale delo učiteljev, kar bi posledično lahko vplivalo tudi na njihovo zadovoljstvo z učiteljskim poklicem.

Zaznavanje posledic pandemije covid-19 pri učencih/dijakih

Raziskave (Kuhfeld, Soland in Lewis 2022) so pokazale, da so otroci v času pandemije covid-19 pogosteje občutili simptome depresije in anksioznosti, snov so počasneje usvajali, upadla pa jim je tudi motivacija za branje (Sun idr. 2022). Prav tako so v času pandemije dosegli manjši napredek v branju od pričakovanega v primerjavi s časom pred pandemijo (Baschenis idr. 2021). Šolanje na daljavo v času pandemije je vodilo k upadu jezikovne in bralne pismenosti glede na razvojno stopnjo otrok (Allington in McGill-Franzen 2018).

Raziskovalci (Sun idr. 2022) pojasnjujejo, da naj bi se to zgodilo zaradi dolgotrajne odsotnosti rednega šolskega dela, ki šoli omogoča vzpostavitev različnih možnosti komuniciranja in podajanja natančnih navodil za branje. Pri tem so bili še bolj ogroženi otroci, ki doma govorijo jezik, različen od tistega v šoli (Sun idr. 2022).

Trenutno lahko govorimo o kratkoročnih posledicah šolanja na daljavo na različnih področjih. Na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje (Jeriček Klanšček idr. 2022) so ugotovili, da je šolanje na daljavo vplivalo na duševno zdravje otrok; naraslo je število psihosomatskih težav, Koçak, Göksu in Göktaş (2021) pa so npr. pri osnovnošolcih zaznali šibkejši besedni zaklad, težave pri branju in pisanju, koncentraciji ter hitrosti reševanja nalog.

Želja po zapustitvi učiteljskega poklica

Učiteljski poklic velja poleg ostalih poklicev socialne oskrbe za enega najstresnejših (Mojsa-Kaja, Golonka in Marek 2015). Ob vedno kompleksnejših in bolj raznolikih kompetencah se od učiteljev pričakuje vse več inovacij, prilagajanja in razvijanja učne prakse ter individualiziranega dela z namenom, da bi vsi učenci usvojili potrebne spretnosti, znanja in motiviranost za doseganje učnih ter življenjskih ciljev. Poleg tega se učitelji pri poučevanju soočajo z novostmi s področja IKT, z delom z otroki iz različnih kulturnih okolij, otroki s posebnimi potrebami, psihosocialnimi težavami, potrebnega je tudi več sodelovanja s starši.

Marisa Salanova, Susana Liorens in Eva Cifre (2013) so že pred desetletjem preučevale stres zaradi rabe IKT. Ugotovile so, da je tehnološki stres pozitivno povezan s prekomernim delom, z nejasnimi vlogami, s čustveno preobremenjenostjo, z mobingom na delovnem mestu in ovirami, ki otežujejo delo z IKT. Odvisen je tudi od načina vodenja in komunikacije v organizaciji ter individualne oz. socialne podpore učitelja. Pandemija covid-19 je okrepila že obstoječe stresorje in prinesla še nove, zato je sodeč po raziskavah (Gillani idr. 2022) več učiteljev razmišljalo o zapustitvi učiteljskega poklica, in sicer zaradi več odgovornosti, npr. zaradi upoštevanja preventivnih zdravstvenih strategij, izvajanja sprememb šolskega reda in uravnavanja lastnega zdravja. Poleg tega so se morali spoprijemati tudi z novimi načini dela.

V Združenih državah Amerike je pred pandemijo covid-19 veljalo, da približno 8 % učiteljev prostovoljno zapusti učiteljski poklic iz različnih razlogov, kot so nizko plačilo, pomanjkanje možnosti kariernega napredovanja in – najpogostejši razlog – zaradi stresa (Diliberti, Schwartz in Grant 2021). Po Ambreen Gillani idr. (2022) je v času epidemije covid-19 namero o zapustitvi učiteljskega poklica izkazalo kar 43 % učiteljev, mnogo več kot pred pande-

mijo. Namera o odhodu je bila sicer večstopenjska in povezana s socialno-demografskimi dejavniki (npr. starost, spol, prihodek), z individualnimi dejavniki (npr. samoocena mentalnega zdravja, rizične skupine v pandemiji) in učiteljevo oceno (npr. nezadovoljstvo s komunikacijo in z odločitvami šole/okrožja, ovire za izvajanje preventivnih strategij).

Učitelji na narodno mešanih območjih se srečujejo še z dodatnimi težavami zaradi večjezičnosti in izzivov mešanja različnih kultur, zato nas je zanimalo, kako je slednje vplivalo in še vpliva na njihovo pojmovanje zadovoljstva z učiteljskim poklicem.

Vzgoja in izobraževanje pripadnikov narodnih manjšin v Sloveniji

Narodni manjšini v obalno-kraški in pomurski statistični regiji Slovenije

Manjšina je manjši del neke skupnosti, celote, z izrazom narodna manjšina pa poimenujemo pripadnike naroda, katerega večina živi v drugi državi (SAZU in Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU 2014). Povedano drugače, narodna manjšina je določena etnična skupnost, ki je zaradi različnih razlogov ostala izven meja svoje matične države. Z izrazom narodna skupnost poleg pripadnikov italijanske in madžarske manjšine v Sloveniji opisujemo tudi romsko skupnost v Sloveniji.

Pripadniki italijanske in madžarske manjšine v Sloveniji živijo v dveh statističnih regijah; v štirih od skupno osmih občin obalno-kraške statistične regije in v petih od skupno 27 občin pomurske statistične regije. Obalno-kraška statistična regija po površini obsega le malce več kot 5 % celotnega slovenskega ozemlja. V letu 2022 je po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije² na tem območju živelo približno 5,6 % vseh prebivalcev Slovenije. Regija ima osem občin, pripadniki italijanske manjšine v Sloveniji živijo na območjih občin Koper/Capodistria, Izola/Isola, Piran/Pirano in Ankaran/Ankarano, ki jih imenujemo tudi Slovenska Istra. Tudi pomurska statistična regija obsega le okrog 6,6 % celotnega slovenskega ozemlja. V letu 2022 je na tem območju živelo približno 5,4 % vseh prebivalcev Slovenije.³

Pomurska regija obsega kar 27 občin, pripadniki madžarske manjšine v Sloveniji živijo na območjih občin Lendava/Lendva, Dobrovnik/Dobronak, Šalovci, Moravske Toplice in Hodoš/Hodos. Območja, na katerih je dvojezično šolstvo obvezno, so zakonsko določena (Zakon o financiranju vzgoje in izobraževanja (ZOFVI-UPB5) 2007).

² <https://pxweb.stat.si/sistat/sl/Podrocja/Index/100/prebivalstvo>.

³ <https://pxweb.stat.si/sistat/sl/Podrocja/Index/100/prebivalstvo>.

Vzgoja in izobraževanje v obalno-kraški ter pomurski statistični regiji

Vzgoja in izobraževanje pripadnikov obeh narodnih manjšin v Sloveniji je sestavni del sistema vzgoje in izobraževanja v državi. Primeri izobraževanja na narodno mešanih območjih v obalno-kraški statistični regiji so šole italijanske manjšine v Slovenski Istri in v pomurski statistični regiji primeri dvojezičnega šolstva v Prekmurju.

Od 456 javnih in zasebnih osnovnih šol v Sloveniji jih je v obalno-kraški statistični regiji 12, v pomurski pa 27. Od 181 srednjih šol v Sloveniji jih je v obalno-kraški statistični regiji deset, v pomurski pa devet.⁴ Čeprav sta obe statistični regiji približno enako veliki, ima pomurska bistveno več osnovnih šol v primerjavi z obalno-kraško. To je povezano tudi z različnim številom občin v omenjenih statističnih regijah, saj je prisotnost osnovne šole pogoj za ustanovitev občine.

Na dvojezičnih območjih znotraj Slovenije položaj slovenščine ni enak. Na narodno mešanem območju, kjer živijo pripadniki italijanske narodne skupnosti, je lahko slovenščina v vlogi ali učnega jezika ali učnega predmeta. Vzgojno-izobraževalno delo lahko poteka ali v italijanskem jeziku (v šolah z italijanskim učnim jezikom se slovenščina poučuje kot jezik okolja – kot učni predmet) ali v slovenskem jeziku (v šolah s slovenskim učnim jezikom se italijanščina poučuje kot jezik okolja – kot učni predmet). Povedano drugače, pripadniki italijanske manjšine v Sloveniji imajo na dvojezičnih območjih svoje enojezične (italijanske) šole, kjer se slovenščine učijo kot učnega predmeta (1. ali 2. tujega jezika). V šolah s slovenskim učnim jezikom na teh območjih pa se vsi šolajoči se obvezno učijo italijanščine kot učnega jezika (1. ali 2. tujega jezika). Na narodnostno mešanem območju, kjer živijo pripadniki madžarske manjšine, vsi otroci obiskujejo dvojezične osnovne šole. Vzgojno-izobraževalno delo poteka dvojezično, v slovenskem in madžarskem jeziku. To pomeni, da se učni jezik spontano, enakomerno menja. Poučevanje tako poteka hkrati in izmenjaje, del pouka v madžarščini in del v slovenščini. Večjezičnost in medkulturnost zahtevata spretnosti ter znanja učiteljev o medkulturnem dialogu (Byram 2009). Saša Jazbec (2022) navaja še pojem čezjezičnost v povezavi z jezikovnim preklapljanjem, ki različne jezike naslavlja enakovredneje.

Sun idr. (2022) poročajo, da imajo lahko otroci, ki doma govorijo drugačen jezik od učnega jezika v šoli, večje učne težave, če je učni proces prekinjen ali spremenjen, kot se je to zgodilo v času pandemije covid-19. V raziskavi, izvedeni pred in med pandemijo, so enojezični otroci dosegli starosti primerne iz-

⁴ Povzeto po <https://paka3.mss.edus.si/registriweb/ZavodiPodrobno.aspx>.

boljšave pri vseh meritvah pismenosti, testi otrok iz dveh dvojezičnih skupin pa so pokazali povečanje besednega zaklada, a manjši napredek pri bralnem razumevanju.

Metodologija

Namen raziskave

Z raziskavo smo želeli pridobiti vpogled v doživljanje učiteljskega poklica v času pred in med pandemijo covid-19 ter po njej med učitelji v regijah z italijansko in madžarsko narodno manjšino ter na podlagi ugotovljenega postaviti smernice za izboljšave.

Podrobneje so nas zanimala naslednja raziskovalna vprašanja:

1. Kakšna so stališča učiteljev do zadovoljstva z učiteljskim poklicem?
2. Kakšna so stališča učiteljev do vpliva pandemije covid-19 na učiteljski poklic?
3. Kakšna so stališča učiteljev do zapustitve učiteljskega poklica?
4. Kako pogosto učitelji trenutno zaznavajo posamezne težave pri učenjih/dijakih v primerjavi s stanjem pred šolanjem na daljavo zaradi pandemije covid-19?

Zanimala so nas stališča učiteljev, ki v regijah poučujejo na narodno mešanih območjih. Posebno pozornost smo namenili razlikam med učitelji, ki v teh regijah poučujejo v šolah, ki se nahajajo v občinah z narodno manjšinskimi območji, in tistimi, ki poučujejo v šolah, ki se nahajajo v občinah izven teh območij. Predpostavljali smo, da se učitelji, ki poučujejo v šolah na narodno mešanih območjih, zaradi etično bolj mešane populacije pri svojem delu soočajo z dodatnimi izzivi, zato smo pričakovali, da imajo do učiteljskega poklica negativnejša stališča kot učitelji, ki poučujejo v šolah izven teh območij. Predpostavljali smo, da je bilo slednje zaradi dodatnih izzivov izrazitejše v času pandemije covid-19. To bi bil po našem mnenju lahko tudi razlog za pogostejše razmišljanje o zapustitvi učiteljskega poklica (McCarthy idr. 2022).

Udeleženci

V pričujočem prispevku prikazujemo le del rezultatov obsežnejše raziskave o statusu učiteljskega poklica in zadovoljstvu učiteljev z učiteljskim poklicem, ki je vključevala učitelje iz vseh statističnih regij v Sloveniji. Za namene pričujočega prispevka smo v vzorec vključili le učitelje ($n = 110$), ki poučujejo v regijah z narodno mešanimi območji. V raziskavo je bilo tako vključenih približno dve tretjini (67,3 %) učiteljev iz pomurske in tretjina (32,7 %) učiteljev iz

obalno-kraške statistične regije. Glede na območje poučevanja znotraj omejenih regij smo učitelje razdelili v dve manjši skupini, in sicer na tiste, ki poučujejo v šolah na narodno mešanih območjih (49,1%; učitelji iz petih občin z narodnimi manjšinami od skupno 27 občin iz pomurske regije, in učitelji iz štirih občin z narodnimi manjšinami od skupno osmih občin iz obalno-kraške regije), in tiste, ki poučujejo v šolah izven teh območij (50,9%). V vzorec je bilo glede na feminizacijo učiteljskega poklica pričakovano vključenih več žensk (78,2%) kot moških (20,9%), eden izmed anketirancev na vprašanje o spolu ni odgovoril (0,9%). Dve tretjini anketiranih učiteljev poučuje v osnovni šoli (74,5%) in tretjina v srednji (25,5%).

Pripomočki

Podatke za raziskavo smo zbrali s pomočjo spletnega anketnega vprašalnika, ki je bil sestavljen iz več delov. V nadaljevanju prikazujemo samo tista vprašanja, ki so relevantna za pričujoči prispevek. Z vprašanji uvodnega sklopa smo pridobili demografske podatke o učiteljih. V nadaljevanju so nas zanimala stališča učiteljev do učiteljskega poklica, vpliva pandemije covid-19 na učiteljski poklic in zapustitve učiteljskega poklica. Učitelji so odgovore podali na petstopenjski lestvici od 1 – »Nikakor se ne strinjam« do 5 – »Zelo se strinjam«. Pri oblikovanju trditve, ki se nanašajo na stališča učiteljev do učiteljskega poklica, smo se oprli na nekatere že uporabljene trditve (npr. Toropova, Myrberg in Jahansoon 2021; Chung-Lim in Wing Tung 2006), te pa preoblikovali za potrebe pričujoče raziskave. Enako smo storili v primeru trditve, ki se nanašajo na zapustitev učiteljskega poklica (Skaalvik in Skaalvik 2017). Trditvi, ki se nanašata na vpliv pandemije covid-19 na učiteljski poklic, smo oblikovali sami. Ob koncu smo učitelje prosili, da opredelijo, kako pogosto trenutno zaznavajo posamezne težave pri učencih/dijakih v primerjavi s stanjem pred šolanjem na daljavo. Odgovore na to vprašanje so podali na lestvici od 1 – »Precej redkeje« do 5 – »Precej pogosteje«.

Postopek zbiranja in obdelave podatkov

Raziskava je bila izvedena konec šolskega leta 2021/2022, kar pomeni, da so učitelji tedaj z delom na daljavo pridobili že kar nekaj izkušenj. Anketni vprašalnik je bil objavljen na spletni strani <https://www.1ka.si/>, aktiven je bil od 10. 5. do 1. 6. 2022. Povezavo do anketnega vprašalnika smo posredovali na dostopne e-naslave vseh osnovnih in srednjih šol v Republiki Sloveniji.⁵ V nagovoru smo ravnateljem pojasnili vsebino raziskave in jih prosili, da spletni

⁵ Dostopni so na tem e-naslovu: <https://paka3.mss.edus.si/registriweb/ZavodiPodrobno.aspx>.

Preglednica 1 Mere opisne statistike in frekvence za stališča do zadovoljstva z učiteljskim poklicem

Trditve	<i>M</i>	<i>SD</i>	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Ponosen sem na delo, ki ga opravljam	4,29	0,695	0,0	0,9	10,9	46,4	41,8
Moje delo me navdihuje	4,18	0,744	0,0	1,8	14,5	47,3	36,4
Zadovoljen sem, da sem učitelj	4,10	0,856	0,9	4,5	12,7	47,3	34,5
Poučeval bom tako dolgo, dokler bom lahko	3,97	0,953	1,8	7,3	13,6	46,4	30,9
V večini primerov je biti učitelj blizu mojega ideala	3,71	0,817	0,0	9,1	24,5	52,7	13,6
Prednosti učit. poklica odtehtajo njegove slabosti	3,62	0,948	2,7	8,2	30,0	42,7	16,4

Opombe Naslovi stolpcev: (1) Nikakor se ne strinjam, (2) Ne strinjam se, (3) Se niti ne strinjam niti strinjam, (4) Strinjam se, (5) Zelo se strinjam (vse v odstotkih). Pri vseh trditvah: $N = 110$.

naslov ankete posredujejo vsem zaposlenim strokovnim delavcem. Sodelovanje zaposlenih v anketi je bilo prostovoljno in anonimno.

Pridobljene podatke smo natančno pregledali, neustrezno izpolnjene izločili iz nadaljnje analize, nato pa jih obdelali in analizirali s programom SPSS. Obdelava podatkov je potekala na ravni deskriptivne in inferenčne statistike. Za preverjanje razlik med učitelji, ki poučujejo v šolah na narodno mešanih območjih, in tistimi, ki poučujejo na šolah izven teh območij, smo uporabili Mann-Whitneyev U-preizkus. V nadaljevanju testne statistike navajamo le za odgovore, kjer so se pokazale statistično pomembne razlike ($p < 0,05$).

Rezultati in interpretacija

Stališča učiteljev do zadovoljstva z učiteljskim poklicem

Najprej so nas zanimala trenutna stališča učiteljev do učiteljskega poklica. Kot že povedano, so učitelji svoja stališča podali na petstopenjski lestvici. Bolj kot so se strinjali s posamezno trditvijo, zadovoljnejši so z učiteljskim poklicem. Njihovi odgovori so prikazani v preglednici 1.

Iz preglednice 1 je razvidno, da so učitelji do vseh trditvev izrazili pozitivno stališče. Glede na srednje vrednosti so se najbolj strinjali, da so ponosni na delo, ki ga opravljajo. Visoko so ocenili tudi trditvi, da jih delo navdihuje ter da so zadovoljni, da so učitelji. Odstotki kažejo, da so učitelji pri vseh trditvah najpogosteje izbrali odgovor »Strinjam se« in tudi »Zelo se strinjam«. Najneodločnejši so bili pri trditvah, da prednosti učiteljskega poklica odtehtajo njegove slabosti in da je v večini primerov biti učitelj blizu njihovega ideala. Z navedenima trditvama so se tudi najmanj strinjali. Čeprav se le dobrih 5 % učiteljev ni strinjalo (»Nikakor ne strinjam« in »Ne strinjam se«), da so zadovoljni z učiteljskim poklicem oz. so bili neodločni (12,7 %), teh ne velja prezreti.

V nadaljevanju nas je zanimalo, ali med učitelji glede na območje pouče-

Preglednica 2 Mere opisne statistike in frekvence za stališča do vpliva covid-19 na učiteljski poklic

Trditve	<i>M</i>	<i>SD</i>	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
V času pand. covid-19 je imel zame učiteljski poklic več slabosti v prim. s stanjem pred pandemijo	3,31	1,225	10,0	12,7	34,5	21,8	20,9
Trenutno ima učiteljski poklic zame več slabosti, če ga primerjam s stanjem pred pandemijo	2,84	1,162	14,5	23,6	34,5	18,2	9,1

Opombe Naslovi stolpcev: (1) Nikakor se ne strinjam, (2) Ne strinjam se, (3) Se niti ne strinjam niti strinjam, (4) Strinjam se, (5) Zelo se strinjam (vse v odstotkih). Pri vseh trditvah: $N = 110$.

vanja (narodno mešana območja in druga območja znotraj pomurske ter obalno-kraške statistične regije) obstaja statistično pomembna razlika v stališčih do zadovoljstva z učiteljskim poklicem. Med učitelji se pri nobeni izmed navedenih trditvev ni pokazala statistično pomembna razlika.

Stališča učiteljev do vpliva pandemije covid-19 na učiteljski poklic

V okviru navedenega vprašanja nas je zanimalo, kakšna stališča imajo učitelji do vpliva pandemije covid-19 na njihovo zadovoljstvo s poklicem (preglednica 2).

Stališča učiteljev do trditve, da je imel učiteljski poklic v času pandemije covid-19 več slabosti v primerjavi s stanjem pred pandemijo, se nekoliko nagibajo v pozitivno smer, stališča do tega, da ima učiteljski poklic trenutno več slabosti, če ga primerjamo v stanjem pred pandemijo covid-19 pa v negativno smer. Približno tretjina učiteljev je bila do obeh trditvev neopredeljena. Dobrih 40 odstotkov učiteljev se je strinjalo, da je imel učiteljski poklic v času pandemije covid-19 zanje več slabosti v primerjavi s stanjem pred pandemijo, in skoraj 30 odstotkov jih je pritrdilo (»Strinjam se« in »Zelo se strinjam«), da ima zanje trenutno učiteljski poklic več slabosti v primerjavi s stanjem pred pandemijo covid-19. Tudi v tem primeru nas je zanimalo, ali med učitelji, glede na območje poučevanja, pri navedenih trditvah obstaja statistično pomembna razlika, vendar izračuna ti razliki nista potrdila.

Stališča učiteljev do zapustitve učiteljskega poklica

Zanimalo nas je, če bi se učitelji danes ponovno odločili za učiteljski poklic, če razmišljajo o zapustitvi učiteljskega poklica in če to nameravajo tudi storiti. Svoja stališča so podali na petstopenjski lestvici. Bolj kot so se strinjali s posamezno trditvijo, bolj se nagibajo v smer zapustitve učiteljskega poklica.

Iz preglednice 3 je razvidno, da se učitelji nagibajo k stališčem, da bi v primeru, če se bi še enkrat odločali za učiteljski poklic, tega ponovno izbrali. Večina učiteljev (62,7 %) se ni strinjala, da bi želeli opravljati drugo delo kot

Preglednica 3 Mere opisne statistike in frekvence za stališča do zapustitve učiteljskega poklica

Trditve	M	SD	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Če bi se še enkrat odločal, ne bi bil učitelj	2,70	1,324	22,7	24,5	26,4	12,7	13,6
Večkrat razmišljam, da bi zapustil učiteljski poklic	2,43	1,169	23,6	36,4	19,1	15,5	5,5
Želim, da bi opravljal drugo delo, kot da sem učitelj	2,27	1,116	29,1	33,6	21,8	11,8	3,6
Od začetka pandemije covid-19 do danes sem večkrat kot sicer pomislil, da bi zapustil učiteljski poklic	2,31	1,297	34,5	30,0	13,6	13,6	8,2
Nameravam zapustiti učiteljski poklic	1,93	1,029	42,7	33,6	13,6	8,2	1,8

Opombe Naslovi stolpcev: (1) Nikakor se ne strinjam, (2) Ne strinjam se, (3) Se niti ne strinjam niti strinjam, (4) Strinjam se, (5) Zelo se strinjam (vse v odstotkih). Pri vseh trditvah: $N = 110$.

učiteljevanje. Ob tem ne velja prezreti, da kar dobra četrtnina učiteljev (26,3 %) ne bi ponovno izbrala učiteljskega poklica, nekoliko manjši odstotek (15,4 %) pa si želi opravljati drugo delo kot poučevanje.

Tudi stališča učiteljev do zadnjih treh trditev v preglednici se bolj nagibajo v negativno smer, kar je spodbudno. Razkrivajo namreč, da se učitelji ne nagibajo k razmišljanju o zapustitvi učiteljskega poklica, da o tem od začetka pandemije covid-19 do danes tudi niso pogosteje razmišljali, še manj pa nameravajo zapustiti učiteljski poklic. Odstotne frekvence razkrivajo, da je med učitelji vendarle tudi petina takšnih, ki razmišljajo, da bi učiteljski poklic zapustili, 10 % učiteljev pa to namerava tudi storiti.

Zanimalo nas je, ali med učitelji glede na območje poučevanja obstaja statistično pomembna razlika v stališčih do zapustitve učiteljskega poklica. Tudi v tem primeru se med učitelji pri nobeni izmed navedenih trditev ni pokazala statistično pomembna razlika. Glede na izračune pa lahko ugotovimo, da se je pokazala tendenca razlik ($U = 1797,000$; $p = 0,077$) v smeri pogostejšega razmišljanja o zapustitvi učiteljskega poklica s strani učiteljev, ki poučujejo v šolah na narodno mešanih območjih ($\bar{x} = 60,78$), v primerjavi z učitelji, ki poučujejo v šolah izven teh območij ($\bar{x} = 50,41$).

Pogostost zaznavanja posameznih težav pri učencih/dijakih v primerjavi s stanjem pred šolanjem na daljavo zaradi pandemije COVID-19

Poročali smo že, da je skoraj 30 odstotkov učiteljev pritrnilo, da ima zanje trenutno učiteljski poklic več slabosti v primerjavi s stanjem pred pandemijo covid-19. Zanimalo nas je, ali so morda te slabosti povezane s težavami pri učencih/dijakih. Učitelje smo zato vprašali, kako pogosto trenutno zaznavajo posamezne težave pri učencih/dijakih v primerjavi s stanjem pred šolanjem na daljavo zaradi pandemije covid-19.

Iz preglednice 4 je razvidno, da so srednje vrednosti vseh trditev višje kot

Preglednica 4 Rangirani pogostosti zaznavanja posameznih težav pri učencih/dijakih v primerjavi s stanjem pred šolanjem na daljavo zaradi pandemije covid-19

Rang/trditev	N	M	SD
1 Nizka motivacija za šolsko delo	102	4,23	0,807
2 Težave z zbranostjo	102	4,22	0,726
3 Pomanjkljivo znanje	102	4,18	0,709
4 Upočasnjeno razmišljanje	103	4,02	0,754
5 Slabo pomnjenje	103	3,97	0,720
6 Porušena rutina	103	3,96	0,740
7 Čustvena občutljivost	103	3,95	0,691
8 Vzgojno-disciplinski problemi	103	3,90	0,823
9 Impulzivnost	103	3,86	0,742
10 Nespoštovanje avtoritet	103	3,80	0,797
11 Težje vzpostavljanje stikov z vrstniki	103	3,62	0,853
12 Tesnoba	103	3,61	0,717
13 Samopoškodbno vedenje	102	3,02	0,954

3, kar pomeni, da učitelji vse navedene težave pri učencih/dijakih zaznavajo pogosteje v primerjavi s stanjem pred šolanjem na daljavo zaradi pandemije covid-19. Najpogosteje so izpostavili problem nizke motivacije za šolsko delo, težave z zbranostjo in pomanjkljivo znanje.

Preverili smo, ali med učitelji, ki poučujejo v šolah na narodno mešanih območjih, in tistimi, ki poučujejo na šolah izven teh območij, obstaja statistično pomembna razlika v pogostosti zaznavanja posameznih težav danes v primerjavi s stanjem pred šolanjem na daljavo zaradi pandemije covid-19. Razlika se je pokazala le pri postavki samopoškodbno vedenje ($U = 1643,500$; $p = 0,009$). Učitelji, ki poučujejo v šolah na narodno mešanih območjih ($\bar{x} = 58,97$), so pogosteje kot učitelji izven teh območij ($\bar{x} = 45,12$) navajali, da danes med učenci/dijaki zaznavajo več samopoškodbnega vedenja v primerjavi s časom pred šolanjem na daljavo zaradi pandemije covid-19.

Zaključek

Namen raziskave je bil ugotoviti, ali med učitelji, ki poučujejo v šolah na narodno mešanih območjih, in tistimi, ki poučujejo v šolah izven teh območij, obstajajo statistično značilne razlike v stališčih: do zadovoljstva z učiteljskim poklicem, do vpliva pandemije covid-19 na učiteljski poklic in do zapustitve učiteljskega poklica. Rezultati so pokazali, da so stališča obeh skupin učiteljev do učiteljskega poklica, vpliva pandemije covid-19 na poučevanje in zapustitve učiteljskega poklica podobna. Čeprav smo zaradi nekaterih specifik, ki

smo jih izpostavili v teoretičnem delu prispevka, pričakovali, da se bodo med učitelji, ki poučujejo v šolah na narodno mešanih območjih, in tistimi, ki poučujejo v šolah izven teh območij, pokazale statistično značilne razlike, se to ni zgodilo.

Hkrati so rezultati raziskave pokazali, da se učitelji, ki poučujejo v šolah na narodno mešanih območjih, in tistimi, ki poučujejo na šolah izven teh območij, danes, v primerjavi s stanjem pred pandemijo covid-19, enako pogosto soočajo s posameznimi težavami učencev/dijakov. Med obema skupina učiteljev se je razlika pokazala le v eni postavki. Učitelji, ki poučujejo v šolah na narodno mešanih območjih, so pogostejše kot učitelji izven teh območij navajali, da med učenci/dijaki danes, v primerjavi s stanjem pred šolanjem na daljavo zaradi pandemije covid-19, zaznavajo samopoškodbeno vedenje.

Razlike med učitelji glede na to, ali poučujejo v šolah na narodno mešanih območjih ali na šolah izven teh območij, se niso pokazale, so nam pa podatki omogočili vpogled v to, kako učitelji doživljajo učiteljski poklic in kakšna so njihova stališča do zapustitve poklica med in po pandemiji. Na izkušnjah, pridobljenih v času velikih sprememb med in po pandemiji covid-19, lahko zastavimo nadaljnje načrtovanje učiteljskega dela, še posebej, če upoštevamo ugotovitve dosedanjih raziskav, da zadovoljstvo učiteljev z učiteljskim poklicem prinaša mnoge pozitivne učinke, tako zanje kot tudi za učeče se (Morretti 2012; Chetty, Friedman in Rockoff 2014; Burić in Moè 2020). V skladu z že omenjeno raziskavo Barona (2022) se kot najučinkovitejši ukrepi, ki vplivajo na zadovoljstvo učiteljev z učiteljskim poklicem in nadalje na dvig dosežkov učencev, upad stopnje njihovega osipa ter dvig nadaljevanja šolanja, kažejo povečanje proračuna za plače učiteljev in njihovo usposabljanje, zagotavljanje podpornih storitev, kot so svetovalne službe, in tudi manjše število učencev v razredu, medtem ko investicijski izdatki v zgradbe, opremo in prenavo skoraj nimajo vpliva na uspeh učencev. V skladu s tem bi bilo smiselno ovrednotiti pomen šolske svetovalne službe za lajšanje povečanega občutenja simptomov depresivnosti in anksioznosti med mladimi (Kuhfeld, Soland in Lewis 2022) ter sistematično poudarjati pomen socialnih, čustvenih in medkulturnih kompetenc učiteljev, ki pozitivno vplivajo na njihovo blagostanje ter na višje učne dosežke, prosocialna prepričanja in vedenja ter vedenjske težave (Vršnik Perše idr. 2020).

Raziskava je pokazala, da je imel učiteljski poklic za učitelje v času pandemije covid-19 več slabosti v primerjavi s stanjem pred pandemijo. Takšno dožemanje poklica je gotovo mogoče povezati z rezultati nekaterih raziskav, ki kažejo, da so zaradi dolgotrajne odsotnosti rednega šolskega dela učeči se snov počasneje usvajali (Sun idr. 2022). Učitelji niso mogli vzpostavljati različ-

nih možnosti komuniciranja in podajati natančnih navodil za branje, zato je učečim se upadla motivacija za branje, imajo šibkejši besedni zaklad, pojavile so se težave pri branju in pisanju, koncentraciji ter hitrosti reševanja nalog (Koçak, Goksu in Goktas 2021), znižala sta se jezikovna in bralna pismenost glede na razvojno stopnjo otrok (Allington in McGill-Franzen 2018; Baschenis idr. 2021). Pri tem so bili še posebej ogroženi otroci, ki doma govorijo jezik, različen od jezika v šoli (Sun idr. 2022). Zato bi veljajo ob morebitnih podobnih situacijah v prihodnosti narediti vse, da – če bo to le mogoče – izvedba pouka ostane v učilnicah. Poleg tega ne velja prezreti, da je pandemija vplivala na duševno zdravje otrok in na porast psihosomatskih težav (Jeriček Klanšček idr. 2022; Kuhfeld, Soland in Lewis 2022), kar pa lahko učiteljem danes prinaša še dodaten stres (Krajnc idr. 2020).

Zavedamo se, da je bil v raziskavo vključen majhen vzorec učiteljev, zato rezultatov ni mogoče posploševati na celotno populacijo. Prav tako je bil anketni vprašalnik precej obsežen, zato so ga nekateri učitelji izpolnili pomanjkljivo, te vprašalnike pa je bilo treba izključiti iz nadaljnje obdelave. V prihodnjih raziskavah bi vsekakor veljalo odpraviti te pomanjkljivosti, v raziskavo pa vključiti tudi učitelje iz preostalih regij Slovenije. Podatki so nam omogočili vpogled v to, kako učitelji doživljajo učiteljski poklic in kakšna so njihova stališča do zapustitve učiteljskega poklica. Ti podatki so vsekakor dragoceni, še posebej v okoliščinah, ko populacija učiteljev postaja vse starejša, interes za učiteljski poklic pa upada (Pedagoški inštitut 2020).

Literatura

- Allington, R. L., in A. McGill-Franzen, ur. 2018. *Summer Reading: Closing the Rich/Poor Reading Achievement Gap*. New York: Teachers college Press.
- Baron, E. J. 2022. »School Spending and Student Outcomes: Evidence from Revenue Limit Elections in Wisconsin.« *American Economic Journal: Economic Policy* 14 (1): 1–39.
- Baschenis, I., L. Farinotti, E. Zavani, S. Grumi, P. Bernasconi, E. Rosso, L. Provenzi, idr. 2021. »Reading Skills of Children with Dyslexia Improved Less than Expected During the COVID-19 Lockdown in Italy.« *Children* 8 (7): 560.
- Bogatec, N., S. Brezigar in M. Mezgec. 2021. »Pouk na daljavo v osnovnih šolah s slovenskim učnim jezikom in slovensko-italijanskim dvojezičnim poukom v Italiji med epidemijo COVID-19.« *Sodobna pedagogika* 72 (138): 44–68.
- Burić, I., in A. Moè. (2020). »What Makes Teachers Enthusiastic.« *Teaching and Teacher Education* 89:103008.
- Byram, M. 2009. »Jezikovno izobraževanje za plurilingvistične in medkulturne učence.« V *Učenje in poučevanje dodatnih jezikov v otroštvu*, uredila K. Pižorn, 116–135. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo.

- Chetty, R., J. F. Friedman in J. E. Rockoff. 2014. »Measuring the Impacts of Teachers II: Teacher Value-Added and Student Outcomes in Adulthood.« *American Economic Review* 104 (9): 2633–2679.
- Chung-Lim, H., in A. Wing Tung. 2006. »Teaching Satisfaction Scale: Measuring Job Satisfaction of Teachers.« *Educational and Psychological Measurement* 66 (1): 172–185.
- Diliberti, M. K., H. L. Schwartz in D. Grant. 2021. *Stress Topped the Reasons Why Public School Teachers Quit, Even before COVID-19*. Santa Monica, CA: RAND.
- Dong, Y., C. Xu, C. S. Chai in X. Zhai. 2019. »Exploring the Structural Relationship among Teachers' Technostress, Technological Pedagogical Content Knowledge (TPACK), Computer Self-Efficacy and School Support.« *The Asia-Pacific Education Researcher* 29 (2): 147–157.
- Gillani, A., R. Dierst-Davies, S. Lee, L. Robin, J. Li in R. Glover. 2022. »Teachers' Dissatisfaction During the COVID-19 Pandemic: Factors Contributing to a Desire to Leave the Profession.« *Frontiers in Psychology* 13. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.940718>.
- Graumann, O. 2020. »Effects of the COVID-19 Pandemic on Students and Their Parents.« *International Dialogues on Education* 7 (posebna št.): 52–60.
- Herzberg, F., B. Mausner in B. Bloch Snyderman. 1959. *The Motivation to Work*. New York: Willey.
- Jazbec, S. 2022. »Čezjezičnost: novi stari pristop k učenju in poučevanju (tujih) jezikov.« *Slavia Centralis* 15 (2): 114–128.
- Jeriček Klanšček, H., M. Roškar, S., Roškar, T. Zupanič, V. Drašler in M. Vinko. 2022. »Duševno zdravje otrok in mladostnikov pred in med pandemijo COVIDA-19.« *V Javno zdravje in COVID-19: zbornik povzetkov in recenziranih prispevkov*, uredili B. Gabrovec, I. Eržen, A. Trop Skaza, M. Fafangel, M. Vrdelja in Š. Selak, 21–28. Ljubljana: Nacionalni inštitut za javno zdravje.
- Kalin, J., K. Skubic Ermenc in J. Mažgon. 2021. »Izzivi vodenja v času izrednih razmer.« *Sodobna pedagogika* 72 (138): 130–149.
- Koçak, O., I. Göksu in Y. Göktas. 2021. »The Factors Affecting Academic Achievement: A Systematic Review of Meta Analyses.« *International Online Journal of Education and Teaching* 8 (1): 454–484.
- Kohont, A., in I. Svetlik, ur. 2021. *Menedžment človeških virov*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
- Krajnc, Ž., A. Husikič, Z. Kokol, T. Kos in K. Košir. (2020). »Stališča, zaznana kompetentnost, zaznana opora in stres pri učiteljih in svetovalnih delavcih osnovnih in srednjih šol v začetnem obdobju pouka na daljavo zaradi epidemije COVIDA-19.« *Sodobna pedagogika* 71 (4): 76–92.
- Kuhfeld, M., J. Soland in K. Lewis. 2022. »Test Score Patterns across Three COVID-19-Impacted School Years.« Ed Working Paper 22-521, Brown University, Providence, RI.
- McCarthy, C. J., M. Blaydes, C. H. Weppner in R. G. Lambert. 2022. »Teacher Stress

- and COVID-19: Where Do We Go From Here?« *Phi Delta Kappan* 104 (1): 12–18.
- Mojsa-Kaja, J., K. Golonka in T. Marek. 2015. »Job Burnout and Engagement Among Teachers: Worklife Areas and Personality Traits as Predictors of Relationships with Work.« *International Journal of Occupational Medicine and Environmental Health* 28 (1): 102–119.
- Moretti, M. 2012. »Zadovoljstvo učiteljev z odnosi v šoli v povezavi z vodenjem.« *Vodenje v vzgoji in izobraževanju* 10 (1): 33–48.
- Mrvar Gregorčič, P., K. Jeznik, M. Šarič in B. Šteh. 2021. »Soočanje svetovalnih delavk in delavcev v vzgojno-izobraževalnih ustanovah z epidemijo COVIDA-19.« *Sodobna pedagogika* 72 (138): 150–167.
- Munoz-Najar, A., A. Gilberto, A. Hasan, C. Cobo, J. P. Azevedo in M. Akmal. 2021. *Remote Learning During COVID-19: Lessons from Today, Principles for Tomorrow*. Washington, DC: World Bank.
- Oblak Črnič, T. 2020. »Scenariji šolskega vsakdana med epidemijo s perspektive otrok.« *Sodobna pedagogika* 71 (4): 94–110.
- Pedagoški inštitut, 2020. *Učitelji in ravnateljji, cenjeni strokovnjaki: izsledki mednarodne raziskave poučevanja in učenja TALIS 2018*. Uredile B. Japelj Pavešič, M. Zavašnik in T. Ažman. Ljubljana: Pedagoški inštitut.
- Sahin, I., in M. Shelley, ur. 2020. *Educational Practices during the COVID-19 Viral Outbreak: International Perspectives*. Monument, CO: International Society for Technology, Education and Science.
- Salanova, M., S. Liorens in E. Cifre. 2013. »The Dark Side of Technologies: Technostress among Users of Information and Communication Technologies.« *International Journal of Psychology* 48 (3): 422–436.
- Skaalvik, E. M., in S. Skaalvik. 2017. »Still Motivated to Teach? A Study of School Context Variables, Stress and Job Satisfaction among Teachers in Senior High School.« *Social Psychology of Education* 20 (1): 15–37.
- SAZU in Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU. 2014. *Slovar slovenskega knjižnega jezika*. 2., dopolnjena in deloma prenovljena izd., elektronska objava. Ljubljana: Založba ZRC, Znanstvenoraziskovalni center SAZU.
- Sun, X., R. A. Mark, R. L. Eggleston, K. Zhang, C. Lau, C. Yu, N. Nickerson in I. Kovelman. 2022. »Impacts of the COVID-19 Disruption on the Language and Literacy Development of Monolingual and Heritage Bilingual Children in the United States.« *Reading and Writing* 36 (1): 347–375.
- Toropova, A., E. Myrberg in S. Jahansoon. 2021. »Teacher Job Satisfaction: The Importance of School Working Conditions and Teacher Characteristics.« *Educational Review* 73 (8): 1–27.
- Vinšek, K. 2020. »Pouk na daljavo: skoči in plavaj.« *Sodobna pedagogika* 71 (4): 120–124.
- Vršnik Perše, T., A. Kozina, M. Vidmar, M. Veldin, T. Pivec, A. Mlekuž in U. Štremfel. 2020. »Socialne, čustvene in medkulturne kompetence učiteljev: napove-

dna vrednost za zadovoljstvo z delom.« *Sodobna pedagogika* 71 (3): 26–43. Zakon o financiranju vzgoje in izobraževanja (ZOFVI-UPB5). 2007. *Uradni list Republike Slovenije*, št. 16. <https://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?sop=2016-01-1999>.

Satisfaction with the Teaching Profession in Regions with National Minorities in Slovenia, before, during and after the COVID-19 Pandemic

Teachers' satisfaction with the teaching profession is one of the most important predictors of teachers' performance. In this paper, we are interested in teachers' job satisfaction, especially during and after the major changes during the COVID-19 pandemic, and what we can learn from it for the future. We focused on the views of 110 primary, secondary, and high school teachers who teach in municipalities in the Coastal-Karst and Mura statistical regions where members of the Italian and Hungarian minorities live in Slovenia. We hypothesised that teachers in ethnically mixed areas, in these regions, are more stressed in terms of intercultural and linguistic diversity and consequently less satisfied with their profession. The survey showed that there are no statistically significant differences between teachers teaching in ethnically mixed areas and those teaching in schools outside these areas in terms of their attitudes towards satisfaction with the teaching profession, the impact of the COVID-19 pandemic on the teaching profession, and how often they perceive problems in their students today compared to before distance education due to the COVID-19 pandemic. Finally, we made suggestions, based on the experiences gained, on how to improve satisfaction with the teaching profession.

Keywords: job satisfaction, teaching profession, COVID-19, Italian and Hungarian minority in Slovenia